

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAЕ HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 23. Lauretani tēpli opule[n]tia Eugenio IIII. Pont. Max.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](#)

Lauretani templi opulentia Eugenio Quarto Pont.

Cap. xxxiiii.

Evgenius Quartus Martino subiectus simul urbanis turbis, simul nefarijs Basilicensis Concilij iam corrupti decretis exagitatus, insuper Felicis V. Pseudopontificis schismate, & Florentino Concilio ab se indicto implitus, spatium sere nullum habuit de Lauretanæ Domus ornamentis cogitandi. Verum Flavius Blondus qui Eugenio ab epistolis fuit, historicus illis temporibus haud ignobilis, veluti Pontificis vicem implens Lauretanam Virginis cellam amplissimis verbis ornauit. Recanetum inter, & Adriaticum mare (inquit) paululum a Missione fluvio recedit celeberrimum torus Italia, ut in aperto, immunitoq; uito facillum gloriae Virginis Marie in Laureto appellatum: quo in loco preces suppliantum a Deogenitricis sue intercessione exaudiri, illud maximum certissimumque est argumentum, quod eorum, qui uotis emissis exauditi fuerunt, ex auro, argento, cera, pannisi, nreste linea, lanaque appensa donaria magno luenda precio, basilicamque omnem pene complentia, Episcopus in Dei Virginisque gloriam intacta conseruat. Ex quo satis appareat, quæ fama, quæ religio, quæ celebritas Lauretanæ Domus, quæ varietas, & copia idonorum fuerit Eugenio Pontifice, hoc est anno post Christum natum circiter MCCCCI. Qui annus Iubileo celeberit Lauretaham de more auxit celebritatem, opulentiamque.

Blon. lib. 5. Sub id tempis Frahciscus Sfortia, Philippi Vicecomitis Dec. 3. Mediolanensem Ducis impulsu, bellum aduersus Pontificem gessit. Et Piceno qua vi, qua dolo in suam ditionem redacto, victor B. Mariæ Lauretanæ templum fama celeberrimum visere statuit. Præterat Piceno cum summa potestate Ioannes Vitellescus Recinetensis Antistes, vir consilio, manuque promptus. Is ergo veritus nequid detrimenti facillum donis opulentum caperet ab insolenti

victoria

*Ioa. Vitelle-
fus Epi. Re-
mier.*

victoria milite; materiam auaritiae subtrahere occupat: & præcipua Lauretani templi ornamenta clam in nauim ad id paratam imposita secum propere Venetas primum, inde Rauennam asportat. ita, & sacrilegij materies subducta, & sacra dona in tutum recepta; ac deinde sedata illa tempestate, reportata. Nec dubium. Deiparæ præsidium per ea tempora in Aede Lauretanæ tuenda apparuit. Nam cum diuturno, grauique bello tot exercitus Sfortiæ, Pontificis, Alphonsi Regis Neapolitani toto Piceno impune volitarent, tot copiarum Duces Lauretum accederent; tamen in direptione tot oppidorum, atque urbium, vicus immunitus, templi opulentia, ut tum res erant, inclytus, semper intactus, inviolatusque permanxit: tanta seu loci sanctitas apud homines, seu Virginis tutela rerum suarum fuit.

*Lauretana Domus à Nicoldo V. Indulgentijs
angetur, contra Vim Turcarum mu-
nitur. Cap. XXIV.*

Nicolaus inde Quintus Eugenio mortuo, Pontificatus Nicolai V.
excepit, qui ne à Martino in B. Mariæ cultu vince- Benef.
retur, Lauretanam eius cellam Pontificijs muneribus au-
xit. Videbat diem B. Virgini ab Angelo salutatæ sacram Hier. Ang.
maxime insignem illi Domui, ac memorabilem esse; quippe cum Deus eo ipso die inibi naturam humanam induisset. Lætissimam ergo illam lucem, qua iacta sunt funda-
menta salutis humanæ, anniuersaria Indulgentia decora-
uit. Ex quo templum Lauretanum, ut tanti mysterij me-
moria dignum erat, quotannis illo die eximie celebrari
est coepit. Porro Nicolaus Lauretana Aede Indulgen-
tijs cohonestata, opulentiae quoque ædis consulendum
putauit. Igitur magnopere cauit, ne Lauretana dona a-
uerterentur, neue diuenderentur, arcens ingressu Eccle- fia.